

Reportaj (tardiv) din mijlocul Revoluției izbucnite pentru un minus la ouă. De Crăciun

Tov. Boiță, în calitate de circar ambulant, vrea adeverință de revoluționar

În data de 5 septembrie 1992, de ziua Sfântului prooroc Zaharia, primul primar ales democratic după Revoluție, la Petroșani, îmi repartizează o scrisoare ajunsă, din greșeală, la primăria din capitala județului nostru.

„Alăturat vă înaintăm cererea dlui Boiță Nicolae care, din eroare, a ajuns la instituția noastră, neavând nici o legătură cu noi”. În colțul din stânga, sus, a epistolei, d. primar Stoicuța a binevoit a scrie: „Rog obțineți declarații scrise de la persoanele indicate - fără de care o confirmare, în cazul avut, nu se poate acorda. Dacă putem ajuta - sunt de acord. Dar nu pe vorbe și fără dovezi.” Și s-a semnat.

Când scrie ceva important, primarul nostru își așează înainte un liniar de plastic. După ce termină de scris, perfect drept, omului nu-i mai rămâne decât să reconstituie golurile și liniile literelor aflate sub liniar. Așa se refac, de astă dată fără liniar, literele mici de mână: j, f, g și p. Noroc că nu sunt prea multe... E drept că, odată încheiate aceste delicate operații, rândurile dlui primar se aliniază, splendid, unul sub altul ca scoase de la tipar.

În schimb, scrisoarea dlui Boiță Nicolae e caligrafiată cu litere mari, asemenea celor desenate de niște copii ce abia învață, cu sârg, buchiile:

„Fac parte din Asociația Foștilor Deținuți Politici din România, cu carnetul nr. 5959 eliberat în anul 1992. În anul 1989, luna decembrie, înaintea fugii lui Ceaușescu mă aflam în orașul Petroșani, în Parcul Distractiv, în calitate de circar. În momentul acela, lumea s-a strâns în fața primăriei pentru revoltă. Eu mam deplasat la fața locului și am lăsat vorbă miliției să lase armele pe biroul unde se afla și portărița, iar miliția a ieșit prin spate împreună cu militarii. În aceeași zi, împreună cu alte șase persoane, am fost trimiși la poșta pentru a demobiliza pe cei care conduceau în acel moment. Împreună cu noi au mai fost

„1.) Domnul Șarli - cazul cu poșta, spunându-i lui Șarli ia pistolul și încărcătorul de la portar. Portarul a apăsât pe buton și s-au deschis ușa și am intrat peste director, iam spus să facă legătura cu Bucureștiul și cu hotelul precum și cu Sfatul popular din Petroșani. Directorul a chemat mecanicii și a dat imediat legătura cu Hotelul și Sfatul popular din Petroșani. Întrebând sfatul popular din Petroșani dacă a primit legătura cu Bucureștiul am întrebat și pe centralista de la Hotel dacă a făcut legătura cu Bucureștiul și mia spus că da. Aceasta era doamna Boiță căreia iam mulțumit.

2.) Pentru cele relatate mai sus, privind activitatea mea de la Hotel propun ca martor pe administratorul Hotelului, domnul Mihai și pe centralista Hotelului.

Și pentru faptele mele eroice vă anexez fotografia mea. Pentru faptele arătate mai sus vă rog să-mi eliberați o dovadă din care să rezulte participarea la revoluție.

În speranța că mați înțeles, vă rog să primiți sincere mulțumiri.

Semnat Boiță Nicolae”.

Intermezzo personal, în drum spre oile noastre...

Eu lucram, în acea vreme post revoluționară, la un birou nou înființat ce se numea „Relații cu publicul”. Anterior, lucrasem la o mină prăpădită din Valea Jiului care nu-și făcea niciodată planul. Așa că, acolo, trăiam mereu într-o tensiune ce sta, mereu, gata să explodeze. Unui figurant bătrân (așa se numesc cei care îl ajută pe topograf să-și facă treaba), d. Vass, i se face milă de mine și-mi vindе un pont gras. „Vezi că la primărie, la Petroșani, e un post liber la Sistematizarea teritoriului!” Adevărul e că mă sculam în fiecare zi la ora 4 dimineața, la 5 luam o cursă spre Petroșani. De acolo, luam altă mașină spre Vulcan iar de acolo ne urcam în rată, cot la cot cu minerii. La 7 ajungeam la mină. Dacă scăpam rata de la Vulcan la Bărbăteni, puteam lua o altă cursă până la Lupeni iar de acolo o luam pe jos, vreo 4 km, pe valea pârâului Mierleasa, până ajungeam la mină. Pe drum mă însoțeau, mereu, lătratul aspru al câinilor care apărau moșiile momârlanilor din zonă. Apoi intram, zilnic, în subteran și în fiecare zi ni se cerea altceva. Azi trebuia să facem o străpungere, mâine trebuia fixat punctul de atac un „suitor” care să dea în galeria de la orizontul superior, poimăine trebuia să lăsam totul baltă și trebuia să dirijăm o galerie de coastă. Planul era mobilizator și toată lumea avea idei, Vai de bieții topografi... Acasă reveneam pe la ora șase seara. Mâncam și adormeam buștean până a doua zi. Eram gata să fac orice ca să scap din acea nebulie colectivă. Atunci m-am hotărât să renunț definitiv la minerit și să studiez ceea ce mi-ar fi plăcut să fac dintotdeauna: filologia la Cluj. Dar să revenim la oile noastre::

Crăciunul, cu maximum 5 ouă de căciulă

Pe 21 decembrie 1989, seara, tovarășul prim Besiga Ion convoacă o întâlnire cu „activul”. Sunt invitați toți directorii din comerț. „Sunt probleme pe rețea?” întrebă, cu prefăcută solitudine, tovarășul. Fiecare încearcă să prezinte o situație cât mai roz cu putință. Concluzia activiștilor era următoarea: „Desigur, mai sunt și lipsuri dar rația de ulei și zahăr e asigurată. Ar mai fi ceva probleme cu ouăle. Rația este de 5 ouă de căciulă iar comerțul nostru socialist nu poate asigura, încă, întreaga cantitate.

Dar, să nu disperăm, sunt presiuni pe cei de la Avicola ca să onoreze comanda...”

- Tovarășul prim, noi am putea asigura întreaga cantitate dar avem o problemă cu calciul. Ni se sparg ouăle pe bandă din cauză că au coaja prea subțire. Mâncă și găinile ce apucă și ele...încearcă să se justifice șeful de la Avicola.

- Nu vreau să mai prelungim ședința. Toată lumea la treabă! Măine dimineață, cu toții pe rețea! Călare pe ei! Fiecare magazin să aibă alături pe activistul de partid, de stat și comerțul. Dacă se vor constata lipsuri la alimentele raționalizate vreau să fiu informat operativ. Să luăm măsuri, imediat, aici la comandament. Vin sărbătorile de iarnă și lumea trebuie să-și facă un cozonac, o prăjitură, orice... Deci, cuvântul de ordine e: „Rația! Ulei, zahăr, ouă!” „Da? Ne-am înțeles?”

Primul secretar era un tip operativ. De obicei, îi lăsa pe ceilalți secretari de la municipiu să ducă luptele de convingere cu directorii întreprinderilor din teritoriu care spuneau de fiecare dată, la final, că „planul era mobilizator dar...”. Besiga aștepta ca să se termine luptele de gherilă din sala de ședințe și venea doar să tragă concluziile. Înainte de asta, intra în wc-ul din spatele biroului său, trăgea rapid un pahar de whiskey (12 years old), își freca mâinile și pleca la luptă. De obicei discursul său era foarte scurt, bazat pe amenințări și nu admitea nicio replică din sală. Pentru că toți știau că atunci lua foc. Ședințele cu el erau ca un cutremur puternic care nu produceau nici o replică majoră.

După plecarea tovarășului prim din sala de ședințe, se formează, în mod operativ, echipele. Șefii „nimeresc” la magazinele din centru, restul - la periferie. Eu trebuia să verific, împreună cu o colegă, cum decurge aprovizionarea la două magazine aflate chiar la capătul orașului. Pentru a rezolva rapid misiunea încredințată, colega mea a făcut rost de ceva benzină (la negru) și plecăm, cu Trabantul doamnei, spre cartierul Aeroport.

- Avem și zahăr și ulei. Ouăle sunt, însă, insuficiente. Le dăm oamenilor trei ouă dar ar trebui să le dăm cinci. Lumea protestează că vine, eu vă zic așa cum zic ei, Crăciunul, și nu pot să-și facă cozonacul.

- Ce ne facem, doamna Clara? o întreb eu pe colega mea - inginer constructor la sectorul de sistematizare a primăriei.

- Hai la poștă! Îl sunăm pe Primu', îi spunem chestia cu ouăle și-l asigurăm că, în ceea ce privește restul rației, totul e așa cum a hotărât partidul.

Încercăm, preț de câteva minute, să sunăm de la un telefon public. Nu reușim.

- Eu cred că toți îl sună acum ca să-i spună același lucru. Hai c-o să-i spunem și noi când ajungem la birou...

- Păi, n-a zis tovarășul` prim să stăm pe loc până trece el pe la fiecare...

- Păi, ce-s proastă? Cine știe când vine...Acasă mă așteaptă bărbatu`, copiii și nepoata. Pentru ei nu vine Crăciunul? Dacă nu ne găsește, o să-i zicem că eram la poșta. Ce zici, ține?

-Ține!

Ne urcăm în Trabant și facem cale-ntoarsă. Pe drum vorbim despre cele întâmplare la Timișoara. Când ajungem în dreptul primăriei, mă întrebă, complice, „Mai intrăm?” și până să apuc să zic și eu ceva îmi spune:

- Știi ce? Eu trag o fugă până acasă iar tu poți să-i faci o vizită mamei tale. Mi-ai spus că nu ai văzut-o de mult... Până în Piața Victoriei te duc eu, apoi o să virez la dreapta, spre Maleia, iar tu o ții tot înainte. Ne vedem la ora 3. Dacă intervine ceva, vorbim la telefon...

(continuare în numărul viitor)

Acasă reveneam pe la ora șase seara. Mâncam și adormeam buștean până a doua zi. Eram gata să fac orice ca să scap din acea nebulie colectivă. Atunci m-am hotărât să renunț definitiv la minerit și să studiez ceea ce mi-ar fi plăcut să fac dintotdeauna: filologia la Cluj.

circa 20 de persoane. În urma ocupării Poștei am luat legătura cu Bucureștiul, prin directorul Poștei și directorul Hotelului. Pentru confirmare poate da maiorul de armată ce mia dat datele personale. Pentru cele arătate mai sus vă rog foarte mult ami elibera o adeverință pentru participarea la revoluție. Toate datele sunt deținute de directorul Hotelului și al Poștei cât și de maiorul de armată. De față a fost și doamna de la poartă”.

DI. Boiță, Vestitorul Revoluției din Petroșani

Pentru a fi și mai credibil, d. Boiță a propus ca martori pe câțiva cetățeni ai orașului nostru pe care îi nominaliză mai jos: